

Emilo Gabornas:

Vampirji v lememesta

Roman

— Vrniti se v grad? — je vprašal hrtpravo. — Ne — zdaj ne!

Toda zvesti sluga ga je prijel za roko, rekoč:

— Morate se vrniti! Naj bo karkoli, čast doma morate rešiti!

Te besede so vlije Norbertu toliko energije in poguma, da se je dal odvesti v grad. Htel je v očetovo sobo, padel na kolena in naslonil čelo na hladno očetovo roko. Po licu so mu priletele debele solze.

Iz Bivrona so poklicali zdravnika, ki je dolgo pregledoval bolnika, potem je pa napisal recept in ga izročil Norbertu, rekoč:

— Gospod markiz, vaš oče je izgubljen. Morda se nam posreči rešiti mu življenje, toda razuma mu ne rešimo... Sorodnikom smo dolžni povedati resnico... Oprostite mi iskrenost... Jutri zjutraj pridem zopet.

Norbert je omahnil v naslanjač in se prijel za glavo. Sedel je tako v nemem obupu že dobre pol ure, ko mu je naenkrat šinila v glavo strašna misel. Spomnil se je na steklenico, kamor je bil nasul strupenega praška in ki je bila ostala na mizi... Kaj se je zgodilo z njo? Kaj če bi kdo popil zastrupljeno vino?... Kaj bi se zgodilo? Ali bi ne bilo s tem vse izdano?

Htel je v veliko rodbinsko sobo, toda steklenice tam ni bilo. Ves obupan je pregledal vse police in kotičke, ko so se naenkrat odprla vrata in na pragu se je pojavil Jean.

— Kaj počenjate tu, gospod markiz? — je vprašal z drhtečim glasom. — Hotel sem... je zajekal Norbert, — iskal sem...

Sumničenje starega sluga se je izpremenilo v grozno resnico. Stopil je k Norbertu, se nagnil k njemu in mu zašepetal na uho:

— Steklenico iščete, kaj ne?... Pomirite se... Jaz sem jo vzel in odnesel v svojo sobo. Jutri bova pa skupaj izšla njeno vsebino... dokaz bo uničen.

Jean je govoril zelo tiho, tako tiho, da je Norbert razumel pomen njegovih besed bolj po premikanju njegovih ustnic. Toda Norbertu se je zdelo, da doni ta glas kot grom.

— Molči! — je dejal in se prestrašeno ozrl okrog, — molči!

Ta groza je bila najboljša priznanje. — O, saj sva sama, žive duše ni nikjer, gospod markiz, — je šepetal Jean. — Nič se ne bojte. Vem, da so besede, ki jih človek ne sme izgovoriti. Če sem si drznil povedati vam nekaj tega, kar sem nehoti odkril, sem storil to v prepričanju, da je moja dolžnost pomiriti vas, preprečiti morebitno nepremišljenost...

Norbert je spoznal, da ga smatra stari služabnik še za večjega lopova, nego je v resnici.

— Nesrečnež! — ga je prekinil. — Kaj si pa drzneš domnevati?... Moj oče ni pokusil tega vina, iztrgal sem mu kozarec iz rok in ga vrgel na dvorišče, kjer lahko najdeš črepinje...

— Nisem vaš sosod, gospod markiz, in ničesar mi ni treba razlagati. Verjel bom vse, kar boste hoteli.

— Ah, on dvomi, noče mi verjeti! — je vzkliknil Norbert. — Prisegam pri vsem, kar mi je najsvetejšega, da sem nedolžen.

Stari sluga je žalostno zmajal z glavo, ko so se v prvem nadstropju zaloputnila vrata.

— Tiše! — je dejal Jean, — vsak hip lahko kdo pride. Ne sme naju videti skupaj. Pojdite hitro gori, gospod markiz, bodite oprezní, potrudite se ohraniti mirno kri, tu gre za čast imena.

Norbert je ubogal in odšel v prvo nadstropje.

Očetova spalnica je bila ob njegovem prihodu prazna. Sluge so bili po vrsti odšli in ostal je samo Mechinot, ki je znal streči bolnikom. Stal je pri oknu premagujoč spanec, ki mu je lezel na utrujena veke.

Ob prihodu »mladega gospoda« je vstal.

— Ali bi mi gospod dovolil, da... da... odidem?... Strašno sem utrujen, Jean pride vsak čas, obljubil mi je. Če pojdem zdaj spat, bom lahko jutri prejel vstajal in zamenjal gospoda...

Norbert je pokazal molče na vrata in omahnil v naslanjač ob očetovi postelji.

Zatopljen v svoje misli si je skušal priklicati v spomin dogodke, ki so ga bili potegnili v prepad. Naenkrat je spregledal. Videl je vse jasno pred seboj, vse je lahko trezno presodil. Zdelo se mu je, da še vedno sliši osoren očetov glas:

— To dekle je samo intrigantka, ki te na ljubi, temveč samo hrepeni po tvojemu imenu in premoženju.

Takrat je bil nad to trditvijo ogorčen in zdela se mu je podla. Zdaj je pa spoznal, da je imel vojevoda prav.

Ona, ki jo je smatral za plemenito in nedolžno dekle, je bila Daumanova pomočnica. Domenika sta se bila, da bosta podžigala v njem sovraštvo do očeta do skrajnosti, v zadnjem hipu sta mu pa dala strup, da bi zastrupil svojega očeta. Groza ga je obšla pri misli na to podlost in Diano de Sauvour, ki jo je tako zelo ljubil, da je storil nji na ljubo celo zločin, je zdaj smrtno sovražil...

Slednjič se je zdanilo; bil je utrujen in kmalu je zaspal.

Bilo je skoraj že poldne, ko se je zbudil. Sonce je sijalo v spalnico in pri postelji je stal zdravnik.

Po kratkem pregledu bolnika je stopil k Norbertu, rekoč: Telo bomo rešili.

Bivronski zdravnik se ni motil. Še istega večera je mogel vojvoda de Champdoce sedeti na postelji. Drugi dan je zajekal nekaj nerazumljivih besed. Tretjega dne je pa pokazal, da je lačen.

Bil je rešen.

Ni pa bilo nobenega upanja, da se bo njegovo stanje zboljšalo. Zdravnik je dejal, da bo ostal tak, kakršen je.

Tako je Norbert spoznal vso strahoto svojega zločina in lahko si je mislil tudi težo kazni.

Šele zdaj si je Jean drznil omeniti poset monsiëru de Puymandoura. Norbert je mislil, da je to svarilo iz nebes.

Kriza nemške težke industrije

Velike izgube največjega nemškega koncerna težke industrije „Vereinigte Stahlwerke“

Nemški gospodarski svet motri z vedno večjo skrbjo problem največjega koncerna nemške težke industrije düsseldorfskih »Vereinigte Stahlwerke«, čigar delnice so padle v zadnjih dveh letih skoraj na 10%. Splošno sodijo, da stoji veleničar tega podjetja generalni ravatelj Flick za svojo osebo na robu finančnega poloma. Pa tudi položaj podjetja samega presoja zelo pesimistično. Izgube v zadnjem poslovnem letu znašajo baje okrog 150 milijonov mark. Od ustanovitve je bilo investiranih v podjetje 400 milijonov, ki predstavljajo zdaj velik vir izgub. Kapital koncerna znaša 880 milijonov mark in od tega ostane baje po nujnih odpisih nedotaknjena komaj pičla četrtina.

Usoda največjega koncerna nemške težke industrije zanima tudi avstrijske industrijske kroge, kajti »Vereinigte Stahlwerke« imajo v rokah večino delnic znanega avstrijskega podjetja »Alpine Montangesellschaft«. Ob času emisije delnic velikega industrijskega podjetja je znašal kapital nad eno milijardo mark, zdaj ga pa cenijo največ na 200 do 250 milijonov. Izguba znaša

750 do 800 milijonov mark. Merodajna taktoria pri podjetju sta Thyssen in Flick. Se pred pol leta so cenili Thyssenovo premoženje najmanj na 50 milijonov mark, in tudi zdaj ne bo mnogo manjše. Drugi magnat Flick je pa imel pod palcem 80 do 90 milijonov mark. Thyssen je finančni svojca podjetja večinoma z lastnim denarjem, Flick si je pa utrdil v koncernu prevladujoči položaj z izposojenim denarjem. Samo Danat-banki je dolžan baje 80 milijonov mark.

Velika zadolženost Flicka samega in drugih magnatov v koncernu je dala nemški vladi pobudo, da je poverila usodo Danatbanke konzorciju veleindustrijev, ki pa ima samo 30 milijonov mark razpoložljivega kapitala. Pa tudi ta sanacijska akcija ni pomagala, podjetje je vedno bolj pešalo in zdaj je prišlo v zelo kritičen položaj. Kot neposredni vzrok kritičnega položaja največjega nemškega koncerna težke industrije se navaja velika omejitev ruskih naročil v Nemčiji. To pomeni za nemško industrijo hud udarec, kajti zadnja leta je živila večinoma od ruskih dobav.

ljenje drugemu, kar je spoznal po statističnem materialu.

Tu ne gre torej za kratkovidnost ali dalekovidnost, temveč za takozvano presbiopijo, dalekovidnost v starosti. Ta se začneja po 40. letu pri vsakem človeku in čim pozneje se prične, tem bolje je za človeka. Vzrok dalekovidnosti je v tem, da izgubi očesna zenica prožnost in da se oko ne more prilagoditi. In na tem je zasnovan Bernsteinov svoj teorijo. Po njegovem mnenju je zenica simptom življenjske sile vsega telesa. Kdor potrebuje očala prezgodaj, dokazuje, da ne bo posebno dolgo živel.

Ta teorija seveda močno šepa, kajti če bi držala, bi morali kratkovidni ljudje umreti že v zgodnji mladosti, kar se pa ne zgodi, temveč nasprotno, mnogi dočakajo visoko starost, na drugi strani pa umirajo v zgodnji mladosti ljudje, ki imajo normalno razvite oči.

Motnje v žlečdu in črevesju, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefov« grenčice. Zdravnik svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefov« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpušnih osebah sati-karjih in hemeroidnih bolnih. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Hud poslanik

Angleški radio prireja predavanja odličnih mož v vprašanju, kaj bi storil, če bi bil vladar sveta. Predaval je že pisatelj Wells, za njim poglavar indijskih mohamedanov Aga Khan, v ponedeljek je pa predaval angleški poslanik v Berlinu lord d'Abernon. Njegovo predavanje je vzbudilo po svetu tem večje zanimanje in tudi presenečenje, ker je predavatelj poslanik ene najkonzervativnejših držav na svetu, kakor so pokazale zadnje volitve v Angliji.

Predavatelj se je dotaknil tudi gospodarske krize in je dejal, da je svet pod gospodarskim kaosom. Države, ki mnogo proizvajajo, ne morejo prodati svojih proizvodov, ker druge države, ki njihove proizvode nujno potrebujejo, nimajo denarja, da bi jih plačale. Po d'Abernonovem mnenju more zavladati na svetu blagostanje samo če odpravimo neproduktivne dolgove in reparacije.

Najdražje vino

V zanimivi knjigi Ludvika Roselija iz objavljen dokument iz leta 1914, v katerem je izračunano, koliko stane rensko vino iz l. 1653, spravljen v Bremenu v mestni kleti. Leta 1653 je stal sod tega vina (1440 steklenic) 300 zlatih dolarjev. Z obrestmi in obrestmi od obrestni je narasla cena do leta 1700 že na 10.075 zlatih dolarjev. Tako je cena od leta do leta narasčala in leta 1914 je stalo to staro rensko vino že 53.046.968.119 zlatih dolarjev ali 176.191.715.475 predvojnih nemških mark.

Leta 1914 je stalo to vino kot rečeno 176.191.715.475 predvojnih nemških mark. Ene steklenice ali osem kozarcev tega dragocenega vina je stalo 122.355.358 mark - en kozarec ali 1000 kapljic 15.292.420 mark, ena kapljica pa 15.294 mark. To je bilo gotovo najdražje, pa tudi najboljšo vino na svetu.

Oči in dolgost življenja

Nemški profesor dr. Felix Bernstein trdi, da je v očesu zapisana dolgost človeškega življenja. Za svojo teorijo je zbral profesor mnogo statističnega gradiva in da bo njegova čudna trditve vsem jasna, navaja praktičen primer. Dva človeka, A in B, vidita s 35 leti normalno, to se pravi, da nista ne kratkovidna, ne dalekovidna. Mine pa 5 let in izkaže se, da potrebuje A kot 40 letni mož očala, brez katerih ne more čitati, dočim jih potrebuje B šele s 45. letom. Kdo bo delj živel? Profesor Bernstein trdi, da je sojeno daljše živ-



Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znamko! - Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. - Najmanjši oglas 10 par.

MORSKE RIBE!

Danes sveže pošljke! Velika izbira! Vino dalmatinsko samo iz lastnega vinograda. Goštilna na dvorišču: HOTEL TRATNIK. — Sunara. 3092

KUNCE

chinchilla ter bele, črne in chinchilla reks (kratkodlake) pasme, v različni starosti ugodno prodam. — J. Laurič, Vransko pri Celju. 3086

UČENCA

zdravega, po možnosti z meščanskim šolom, za trgovino z mešaniam blagom, sprejemem. J. Laurič, Vransko pri Celju. 3088

IZGUBIL SE JE ROBEČ

od frančiškanskega mostu do pošte z ročno vezanim petim polnim vzorcem, obrobjen s čipko, kupljen pri trdki M. Leitgeb na Jurčičevem trgu. Ker je drag spomin, se prosi najdlje, naj čestega proti nam gradi odda v oglašnem oddelku »Jutrac«. 3090

TRGOVINO

z mešaniam blagom in s trafiko v bližini Maribora takoj oddam z lepim stanovanjem. Potrebni kapital 20.000 Din. Pov. se sprejme tudi gospodarska s kavaljo, ki bi isto vodila. Interesenti, ki bi se radi ustne dogovorili, se lahko zglašajo v nedeljo, 8. t. m. pri g. Ferd. Pfeiferju v Celju, Glavni trg št. 8. 3087

MED

zajemčeno pristnen vseh vrst ter čebelarke potrebščine nudi prodajalna Čebelarkega društva, Ljubljana, Vošnjakova ulica 4 (poleg goštilne Novi svet). 3089

Goštilna in vinarna

TOMŠIČ, Šentjakovski trg nudi najrazličnejše in najizbornejše vzhodno - štajerske vinske mošče. Toči tudi Urbani-muškatce. 3096

ABSOLVENTINJA

trg. tečaja zmožna slovenskega in nemškega jezika, stenografije ter vseh pisemskih del, išče službo Gre. ud. na deželo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slov. Narodna polit. Vestna in pridna 3094c.

Sveže najfinije norveško

riblje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

BUKOVA DRVA TRBOVELJSKI PREMOG

pri št. »KURIVO« LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 33 (na Balkanu) Telefon 34-34

IZBOR

različnih pristnih vzhodno - štajerskih vinskih moštov nudi goštilna in vinarna TOMŠIČ, Šentjakovski trg. 3095

250 DINARJEV DNEVNO

zaslužite z obiskovanjem ljuštarskih vinskih moštov nudi goštilna in vinarna TOMŠIČ, Šentjakovski trg. 3095

Ribiške potrebščine

vedno v zalogi F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Makulaturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Prometni zavod za premog

1. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

romani in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG

vrst vseh livarniški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/1.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je naša ljubljena soproga, mati, stara mati, sestra in teta, gospa

Marija Kastelic

roj. Mihelčič

posestnica in gostilničarka

v četrtek, dne 5. t. m. po kratki bolezni preminula.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 7. t. m. ob 10. uri dopoldne na župno pokopališče.

Predole, dne 6. novembra 1931.

Josip Kastelic
soprog in otroci

Globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je dne 5. t. m. ob 12. ponoči preminul gospod

Nikolai Bobrecki

uradnik Drž. hipotekarne banke

Pogreb nepozabnega bo v soboto, 7. novembra ob ¼ 4 popoldne iz hiše žalosti, Gradišče 11, na pokopališče k Sv. Križu.

Žalujoči ostali.